

MENEJMENT TASNIFI: MODELLAR VA STRATEGIYALAR

Komilova Mukarram Qobiljonovna

SamISI katta o'qituvchisi

komilova.mukarram29@gmail.com

Ne'matov Og'abek Ulug'bek o'g'li

Akbarov Diyorbek Jamshid o'g'li

SamISI talabalari

Annatsiya: *"Menejment tasnifi: modellar va strategiyalar"* sarlavhali maqolada biz zamonaviy biznes olamida menejer rolining ahamiyati va menejmentni tashkil etishga e'tibor qaratamiz. Maqolada biz menejment haqida ko'proq malumotlar, strategiyalar, modellar kabi mavzularni ko'rib chiqish orqali menejerlar o'z bizneslarida yanada samarali va muvaffaqiyatli bo'lishlari uchun zarur bo'lgan strategiyalarni muhokama qilamiz. Shuningdek, modellar va strategiyalar biznesdagi samaradorlikni oshirish va xodimlar motivatsiyasini oshirish bo'yicha amaliy takliflarni taklif qilamiz.

Kalit so'zlar : *modellar, strategiyalar, prinsiplar, taktikalar*

КЛАССИФИКАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ: МОДЕЛИ И СТРАТЕГИИ

Аннотация: *Классификация управления: модели и стратегии"*

В статье "Классификация управления: модели и стратегии" мы фокусируемся на важности роли менеджера в современном бизнес-мире и организации управления. В статье мы обсудим стратегии, необходимые для того, чтобы менеджеры были более эффективными и успешными в своем бизнесе, рассмотрев такие темы, как большие информации о управлении, стратегии, модели. Мы также предлагаем практические рекомендации по моделям и стратегиям для улучшения эффективности бизнеса и мотивации сотрудников.

Ключевые слова: *модели, стратегии, принципы, тактика*

CLASSIFICATION OF MANAGEMENT: MODELS AND STRATEGIES

Abstract: *In the article entitled "Classification of management: models and strategies", we focus on the importance of the role of the manager in the modern business world and the organization of management. In the article, we will discuss the strategies necessary for managers to be more effective and successful in their business by looking at topics such as more information about management, strategies, models. We also offer practical suggestions for models and strategies to improve business efficiency and employee motivation.*

Key words: *models, strategies, principles, tactics*

Menejer — boshqaruv faoliyati bilan shug'ullanuvchi va bozor sharoitlarida faoliyat yurituvchi tashkilot faoliyatining ma'lum turlari bo'yicha qarorlar qabul qilish vakolatlariga

ega bo'lgan kishidir. Menejerlar tashkilotda turli olinlarni egallaydilar (direktor, guruh rahbari, ishlarning ma'lum turlari tashkilotchisi, boshliq, mudir va h.k.), turli masalalarni hal qiladilar va vazifalarni bajaradilar.]¹ Menejment strategik rejalashtirish, qaror qabul qilish, inson resurslarini boshqarish, operatsion boshqaruv va samaradorlikni baholash kabi turli funktsiyalarni o'z ichiga oladi. Yaxshi menejer yetakchilik qobiliyatiga, yaxshi muloqot qilish qobiliyatiga, muammolarni hal qilish qobiliyatiga va nizolarni samarali boshqarish qobiliyatiga ega bo'lishi kerak. Agar yaxshi amalga oshirilsa, menejment tashkilotlarga uzoq muddatli muvaffaqiyatga erishishga va kompaniya resurslarining salohiyatini maksimal darajada oshirishga yordam beradi.

Menejmentning asosiy yo'nalishlari mavjud bo'lib bular quydagilar hisoblanadi:

1. Strategiya yaratish: Menejmentning asosiy yo'nalishlari orasida strategiya yaratish muhim bo'lib, u qo'llab-quvvatlash, muvafiqatga yetkazish, amalga oshirish va uni nazorat qilish, baholashdan kabi bosqichlardan iborat.

2. Tadbir boshqaruv: Tashkilotning biznes faoliyati va resurslarini rejalashtirish, tashkil etish va boshqarish jarayonini anglatadi. Ushbu chora-tadbirlar tadbir tashkilotdagi beznis faoliyati va resurslarini rejalashtirish, tashkil etish va boshqarish jarayonini nazarda tutadi. Ular odatda, rejalar, talablar, maqsadlar va vazifalarning bajarilishini taminlash uchun amalga oshiriladi

3. Innovatsiya va rivojlanishi: Yangi xizmatlar va mahsulotlarni rivojlantirish, ishonchni yuqoriga ko'tarish, yangi sohalarda rivojlanish uchun darajasini oshirish va iste'molchasini kengaytirish menejmentning asosiy vazifalaridan hisoblanadi.

4. Yomon sohalarni identifikatsiya qilish va to'g'irlash: Ish faoliyatini noto'g'ri sohlarni identifikatsiyalash va ularni bartaraf etishga qaratilgan tadbirlar taklif etish uning asosiy yo'nalishlari bo'lishi kerak.

5. Xodimlarni rivojlantirish: Xodimlarni ma'naviy va professional afzalliklarini oshirish, ularni ilmiy sohasini rivojlantirish, samaradorlik va bilim va ko'nikma oshirishga yondashish menejmentning keyingi asosiy vazifalaridan biridir.

Menejmentning shu kabi asosiy yo'nalishlari mavjud hisoblanadi.

Menejment nma ekanligini bilishda va unga tasnif berishda Menejment modellari degan tushuncha ham ishlatiladi.

Menejment modellari - menejmentning amaliyoti va tizimini shakllantirish va rivojlanishi uchun boshlanuvchi yo'llar va prinsiplardir. Quyidagi menejment modellari turli turlari mavjud:

1. Klasik Menejment Modeli:

- Fayolning 14 printsipi
- Weberning birokrtiyasi
- Taylorning ilmiy uslubi

2. Neo-Klasik Menejment Modeli:

- Menejmentning inceliklar nazariyasi
- Xodimlarni motivatsiya qilish teoriyalari

3. Rivojlngan Menejment Modeli:

- Qo'llashiladigan menejment

- Organizatsiyalar menejmenti
- Qoshimcha bilim va tizimlar

4. Siyosiy Menejment Modeli:

- Barcha kompaniya faoliyatini birlashtiradi
- Barcha biznes jarayonlarini kompleks ravishda birlashtirish uchun ishlab chiqilgan

5. Aniq turdagi menejment modellari:

- Aniq turdagi menejment modellari, kompaniyalarning strategik maqsadlariga muvofiq biznes jarayonlari va qiymat darajalarini birlashtiradi. Ular, menejment tizimlarini simulyatsiya qiladi, modellashtiradi va biznes jarayonlarini optimallashtiradi.

Har bir menejment modeli o'ziga xos muammolarga yuz tutadi va kompaniya uchun maslahatlar uchun o'z foydalanuvchilari va chegaralariga ega bo'lishi mumkin. Menejment modelini tanlash va amaliyotda muvaffaqiyatli bo'lish uchun kompaniyaning maqsadi va xarakteristikalariga mos variantni topishning muhimidir.

Strategiya va taktika

Strategiya va taktika, menejmentni amaliyoti va faoliyatini rivojlantirishda juda muhim tomonlar hisoblanadi. Bu ikki qat'iy ta'sirli va kerakli qismidir. Strategiya – asosiy maqsadlarga yo'nalishda qanday muvaffaqiyatli bo'lishishga oid bosqichli vazifadir.

Taktika qanday maqsadning topilishiga erishishda amaliy yechimlarni o'z ichiga oladi.

Strategiyaning asosiy ko'rsatkichlari:

1. Kengaroq maqsadlar belgilash: Kompaniya o'z maqsadlarini va erishilishi kutiladigan natijalarni aniqlab, ularga yo'naltiriladi.

2. Muvofiq va dolzarb strategiyalarni belgilash: Kompaniyalar o'zlariga murojaat etadigan strategiyalarni belgilaydi, ular oddiy va tushuniladigan bo'lishi kerak.

3. Muvofiq resurslar va imkoniyatlar bilan ta'minlash: Kompaniyaning strategiyalarini amalga oshirish uchun kerakli moliyalashuv, materiallar va xodimlarni ta'minlash.

4. Natijalar va baho berish: Strategiyalarni amalga oshirilgandan so'ng, kompaniya natijalarini baholab, javobgarlikni topib chiqish uchun muvaffaqiyat sifatida yuzaga keltirish kerak.

Taktikaning amaliyoti yo'llari:

1. Samaradorlikning oshirilishi: Taktika, biror muammo yoki ustuvor vaziyatlarni hal qilishda qulay, samarali yechimlar ta'minlash uchun foydalaniladi.

2. O'zgaruvchanlikka to'g'ri kelish: Taktika, kompaniyaning o'zgaruvchan vaziyat va muhitiga mos keltiradi, imkoniyatlarini narxi bilan ta'minlashga yordam beradi.

3. Ish yarmarkalarining yaratilishi: Taktikani tushunish, kompaniyadagi har bir qadamning muvaffaqiyatiga qulaylik kiritadi va strategiyaga rioya qiladi.

4. Amalga oshirish: Taktika, strategiyalarni bajarish uchun ishlab chiqilgan joy va bosqichlar bo'yicha bajarilishi lozim bo'lgan har bir jarayonga yordam beradi.

Strategiyalar va taktikalar, menejment va boshqarish sohasidagi strategik rejalashuv va amaliyotning asosiy qismlarini foydali rejalash, amalga oshmagan strategiyalarni yopish uchun muhimidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Yo‘ldoshev, N.K. Menejment : darslik / N.K. Yo‘ldoshev, G.E. Zaxidov. — Toshkent: « O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati» nashriyoti, 2018- 208-bet.
2. Qobiljonovna K. M. et al. IQTISODIYOTDA VIRTUAL VALYUTA, YA’NI KRIPTOVALYUTA SHAKLARI VA RIVOJLANISHI //SO‘NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI. – 2024. – T. 7. – №. 1. – С. 218-222.
3. Qobiljonovna K. M. et al. TIJORAT BANKLARINING KREDIT SIYOSATI //MODELS AND METHODS FOR INCREASING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE RESEARCH. – 2024. – T. 3. – №. 30. – С. 116-118.
4. Komilova M. Issues Of The Social Significance Of Education In Uzbekistan //Интернаука. – 2019. – №. 22-3. – С. 62-63..
5. Mukarram K. Comparative Analysis And Features Of Russian And Foreign Linguistic Terms. – 2022.
6. Mukarram K. Issues Of The Social Significance Of Education In Uzbekistan //Ta’lim Va Rivojlanish Tahlili Onlayn Ilmiy Jurnal. – 2022. – С. 25-27.
7. Kobiljonovna K. M. Application Of Ways To Increase Efficiency In Learning The Russian Language //Texas Journal of Multidisciplinary Studies. – 2024. – T. 28. – С. 12-14.
8. Kobiljonovna K. M. et al. METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF MODERN METHODS OF TEACHING THE RUSSIAN LANGUAGE //E Conference Zone. – 2024. – С. 10-14.